

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 863/2024
22.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због кривичног превара у обављању привредне делатности у саизвршилаштву из члана 223. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског, адвоката Бојана Папића, адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По.4. 46/23 од 17.01.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 204/24 од 10.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 22.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По.4. 46/23 од 17.01.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 204/24 од 10.04.2024. године и то адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског и адвоката Бојана Папића, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, а захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтеви за заштиту законитости **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По.4. 46/23 од 17.01.2024. године оглашени су кривим окривљени АА и ББ да су у саизвршилаштву извршили кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. у вези става 1. Кривичног законика и члана 33. Кривичног законика, и за исто осуђени:

- окривљена АА на казну затвора у трајању од 1 године, која ће се извршити тако што окривљена не сме напуштати просторије у којима станује, са електронским надзором, а уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова, самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне издржи у затвору, и на новчану казну у одређеном износу од 150.000,00 динара коју је дужна да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року новчану казну не плати иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора,

- окривљени ББ на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци и на новчану казну у износу од 150.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року новчану казну не плати, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, према окривљенима је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности – одговорног лица – директора у привредним друштвима и свих дужности везаних за располагање, коришћење и управљање туђом имовином, те чување исте у трајању од 5 година од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере. Окривљени су обавезани да оштећеном Д.О.О. „ВВ“ ... на име имовинскоправног захтева солидарно исплате износ од 3.081.000,00 динара у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је за преостали износ истакнутог имовинскоправног захтева оштећени упућен на парнични поступак. Окривљени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 204/24 од 10.04.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције и бранилаца окривљених АА и ББ и пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К. По.4. 46/23 од 17.01.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљених:

- адвокат Слободан Бељански, адвокат Владимир Бељански и адвокат Бојан Папић, због повреде закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) Законика о кривичном поступку и одредбе члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи или само другостепену пресуду, тако да окривљене ослободи од оптужбе за дело које им је стављено на терет или да побијане пресуде укине или само другостепену пресуду, те предмет врати на поновну одлуку и суђење првостепеном или другостепеном суду пред потпуно измењеним саставом већа;

- адвокат Димитрије Ђукић и адвокат Немања Новаковић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 3) Законика о кривичном поступку и повреде члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, побијане пресуде преиначи и окривљене ослободи од

оптужбе или да пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених су неосновани и то адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског и адвоката Бојана Папића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и члана 441. став 3. ЗКП, а адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док су у преосталом делу захтеви за заштиту законитости недозвољени и немају законом прописан садржај.

Поднетим захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених наводи се да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са образложењем да су окривљени оглашени кривим да су извршили кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 3. у вези става 1. Кривичног законика иако чињенични опис из изреке пресуде не садржи све елементе овог кривичног дела.

Овакви наводи бранилаца окривљених оцењени су као неосновани.

Кривично дело превара у обављању привредне делатности из члана 223. став 1. Кривичног законика (КЗ) чини онај ко у обављању привредне делатности, у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица, а ставом 3. прописан је квалификован облик када је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од 1.500.000,00 динара.

Из изреке првостепене пресуде произилази да су окривљени АА и ББ оглашени кривим да су у време одређено у изреци пресуде „способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима, свесни свога дела и његове забрањености, чије извршење су хтели, заједно и по претходном договору и то првоокривљена АА у временском периоду од 26.02.2019. године до 26.08.2019. године као законски заступник и директор „ГГ“ д.о.о. из ..., те другоокривљени ББ, као фактички одговорно лице, а у временском периоду од 26.08.2019. године до 30.10.2019. године, као директор и законски заступник „ГГ“ д.о.о. из ..., а АА као фактички одговорно лице, приликом обављања привредне делатности у намери да себи и свом привредном друштву прибаве противправну имовинску корист у укупном износу од 3.081.000,00 динара, лажним приказивањем чињеница о платежној способности „ГГ“ д.о.о. из ... и лажним обећањем представнику оштећеног „ВВ“ д.о.о. из ... да ће робу – меркантилни кукуруз рода 2019. године у количини од 300 тона испоручити оштећеном најкасније

до 30.10.2019. године, те да ће уколико не изврше своју обавезу у уговореном року, количини и квалитету, надокнадити оштећеном тржишну вредност робе по цени за ту робу која је важећа на Продуктној берзи Нови Сад на дан 30.10.2019. године увећана за 20% на име уговорне казне... довели у заблуду представника оштећеног ДД из ... и тиме га навели да на штету имовине субјекта привредног пословања оштећеног „ВВ“ из ... до дана 24.05.2019. године изврши авансне уплате „ГГ“ д.о.о. на име куповине наведене робе... након чега у договореном року, а ни касније није испоручена уговорена и плаћена количина кукуруза, нити је оштећеном враћен новац авансно уплаћен, а кукуруз рода 2019. године продали и испоручили другим правним лицима...са којима је касније закључен купопродајни уговор у односу на време закључења истог са оштећеним, те ни након тога према оштећеном нису измирене обавеза, те су тако прибавили противправну имовинску корист у износу од 3.081.000,00 динара“.

Овако описана радња извршења кривичног дела, по налажењу Врховног суда, садржи сва битна обележја кривичног дела превара у обављању привредне делатности, како објективна која се односе на радњу окривљених, који су као директор и законски заступник и фактички одговорно лице, приликом обављања привредне делатности, лажним приказивањем чињеница о платежној способности предузећа и лажним обећањем да ће меркантилни кукуруз испоручити до одређеног датума, навели оштећеног да изврши авансну уплату на штету свог привредног субјекта, након чега у договореном року нису испоручили уговорену количину кукуруза, нити су вратили авансно уплаћен новац, а кукуруз продали и испоручили другим правним лицима, тако и субјективна обележја кривичног дела која се односе на урачунљивост, умишљај и свест окривљених о забрањености дела као и намеру да довођењем и одржавањем у заблуди оштећеног прибаве себи противправну имовинску корист, па су супротни наводи бранилаца окривљених оцењени као неосновани.

Врховни суд је приликом одлучивања имао у виду одлуке Врховног касационог суда Кзз. 1290/21 од 09.12.2021. године и Кзз 1438/18 од 06.02.2019. године, на које се браниоци у захтеву за заштиту законитости позивају, али исте нису од значаја за другачију одлуку суда.

Поднетим захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљених, адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског и адвоката Бојана Папића, правноснажне пресуде се побијају због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП, уз наводе да је одлука о досуђеном имовинскоправном захтеву незаконита како у погледу лица обавезаних на плаћање, тако и у погледу висине досуђеног имовинскоправног захтева. Наиме, браниоци у поднетом захтеву наводе да су побијаним пресудама окривљени неправилно обавезани да плате имовинскоправни захтев иако је утврђено да су исти у вршењу функције директора привредног друштва нанели штету оштећеном привредном друштву, у ком случају оштећени у парничном поступку свој захтев може да остварује према привредном друштву, а не према окривљенима.

Овакви наводи бранилаца окривљених оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 17. Закона о привредним друштвима, прописано је да чланови друштва одговарају за обавезе друштва у складу са одредбама овог закона које уређују

поједине правне форме друштва, као и у случајевима из члана 18. и члана 548. овог закона.

Одредбом члана 158. Закона о облигационим односима прописано је да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом.

Имајући у виду да су правноснажним пресудама оглашени кривим окривљени АА и ББ, те да је утврђена кривица окривљених, исти су по том основу дужни да оштећеном плате на име имовинскоправног захтева износ ближе наведен у изреци првостепене пресуде.

У прилог овоме говори и закључак нижестепених судова који се темељи на налазу и мишљењу вештака о кретању средстава на пословним рачунима д.о.о. „ГГ“ и у ком је утврђено да новац приходован од продаје кукуруза другим привредним друштвима окривљени нису искористили само за пословање д.о.о. „ГГ“ него и за себе пребацивањем средстава на своје и на рачуне „повезаних лица“, па су супротни наводи бранилаца оцењени као неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског и адвоката Бојана Папића, наводи се да нижестепеним пресудама није доказана преварна намера на страни окривљених, да исти нису уопште приказивали чињеницу о платежној способности, те самим тим нису лажно ни приказали чињеницу, нити довели у заблуду оштећеног, нити су давали лажно обећање, јер је у време закључења уговора „ГГ“ д.о.о. био платежно способан и спорни уговор закључен је у уверењу окривљених да ће без проблема моћи да испуне уговорну престајацију. Браниоци у поднетом захтеву наводе и да нижестепени судови нису правилно утврдили чињеницу да ли је меркантилни кукуруз који је продат и испоручен другим привредним друштвима по својим карактеристикама идентичан оном који је требао да буде испоручен оштећеном по уговору о терминској купопродаји од 26.02.2019. године, а која чињеница је од значаја с обзиром да карактеристике кукуруза који је продат другим предузећима и оног који је био обавезан „ГГ“ да испоручи „ВВ“ нису исте, а што је суд пропустио да утврди пољопривредним вештачењем. Браниоци даље оспоравају закључак суда у погледу идентитета робе коју су били дужни да испоруче оштећеном и оне које су продали и испоручили другим привредним друштвима, са којима су касније закључили уговоре, на чему се заснива конструкција преваре, преварне намере и директног умишљаја код окривљених и оспоравају закључак суда у погледу могућности окривљених да врате новац оштећеном. Такође, браниоци у поднетом захтеву оспоравају чињеницу да је оштећени тражио меницу једном или у више наврата, коју је суд утврдио без конкретног доказа већ само на основу исказа оштећеног, а поред тога указују да није било услова за изрицање мере безбедности, јер није утврђено постојање оправданих разлога за изрицање ове мере, а којим свим наводима браниоци суштински оспоравају утврђено чињенично стање и указују на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поднетим захтевом бранилаца окривљених, адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића указује се да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП која повреда представља законом прописан разлог за подношење овг ванредног правног лека. Међутим, приликом образлагања у чему се истакнута повреда огледа, браниоци наводе да питање имовинско правног захтева није у довољној мери расправљено, да је реч о потраживању које је оштећени имао према

привредном друштву а не према окривљенима, да није утврђена конкретна штета нити висина штете, на који начин браниоци оспоравају закључке суда у погледу досуђеног имовинскоправног захтева и њихове висине и указују на повреду закона из члана 440. ЗКП.

У поднетом захтеву бранилаца окривљених, адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића наводи се да је изрека побијане пресуде неразумљива, јер из изреке пресуде произилази да су окривљени лажно приказивали ликвидност и солвентност свог привредног друштва приликом преговора и закључења уговора о терминској купопродаји од 26.02.2019. године, те да су у посао ушли без намере и објективне могућности да изврше преузете обавезе испоруке, а што је противречно касније описаном чињеничном стању и разлозима датим у образложењу пресуде. Осим тога браниоци наводе да побијане пресуде не садрже јасне разлоге у погледу неиспуњавања уговорне обавезе привредног друштва и постојања намере окривљених на који начин указују на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, браниоци окривљених у поднетим захтевима наводе да је погрешан закључак суда да је окривљена АА била извршилац овог кривичног дела, с обзиром да нису наведене конкретне радње којима је она лажно приказивала чињенице и доводила у заблуду оштећеног, те самим тим не постоји саизвршилаштво, а којим наводима чињенично оспоравају закључак суда у погледу постојања саизвршилаштва и указују на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених у овим деловима оценио као недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљених, адвоката Димитрија Ђукића и адвоката Немање Новаковића наводи се да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је у захтеву за заштиту законитости адвоката Слободана Бељанског, адвоката Владимира Бељанског и адвоката Бојана Папића, указано на повреду закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, које представљају законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим, овако нумерисане повреде браниоци у поднетим захтевима не образлажу.

Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а то подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, па је сходно томе Врховни суд оценио да захтеви за заштиту законитости у овим деловима немају прописан садржај.

Из напред изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. и 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић